

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 14 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน 36 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ชนิดดังนี้

1. บทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนนำไปทดลองค้างรายละเอียด ต่อไปนี้

1. บทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยอิงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังของหลักสูตร

1.1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาข้อย่อยโดยละเอียด

1.1.4 ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และเทคนิคที่สร้างบทเรียนบนเครือข่าย จากเอกสารต่างๆ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ขั้นการออกแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบบทเรียนบนเครือข่าย ออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ ในบทเรียน แบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบ และเขียนบทดำเนินเรื่อง

1.3 ขั้นการพัฒนา ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนบนเครือข่ายและตรวจสอบเบื้องต้น เพื่อหาข้อผิดพลาด

1.4 ขั้นการทดลองใช้ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้บทเรียนบนเครือข่ายเพื่อหาข้อบกพร่อง และทำการปรับปรุงบทเรียน ดังนี้

1.4.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one Testing) ผู้วิจัยได้นำบทเรียนไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยคัดเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน โดยคุณลักษณะที่ทางการเรียนจาก ปพ.5 ในวันที่ 18 พ.ค. 2552 ผู้วิจัยอย่างสังเกตอย่างใกล้ชิดเพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับขนาดตัวอักษร สีพื้น ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ เสียงบรรยาย เนื้อหา ความหมายของแบบทดสอบและแบบฝึกหัดเรียน เพื่อศึกษา

ปัญหาการนำเสนอด้วยคำพูดมาปรับปรุงบทเรียนจากการทดลองมีการปรับปรุงบทเรียน คือ สีและขนาดของตัวอักษร โดยถือเข้มเกินไปและขนาดของตัวอักษรเล็กเกินไป

1.4.2 การทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ผู้วิจัยได้นำบทเรียนบนเครื่อข่ายที่ได้ปรับปรุงจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ไปทำการทดลองกับผู้เรียนไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เพื่อหาข้อบกพร่องในวันที่ 25 พ.ค. 2552 โดยเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนอุ่นอย่างละ 3 คน รวมจำนวน 9 คน ตามแบบ ปพ.5 ผู้วิจัยโดยสังเกตอย่างใกล้ชิด เพื่อหาข้อบกพร่องของบทเรียนบนเครื่อข่าย จากการทดลองมีการปรับปรุงบทเรียน คือ เสียงดนตรีและเสียงบรรยายไม่ตรงกับภาพ

1.5 ขั้นการประเมินผล

1.5.1 ผู้วิจัยนำบทเรียนบนเครื่อข่ายที่ได้ปรับปรุงแล้วไปประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คังรายข้อต่อไปนี้

- 1) อาจารย์อภิดา รุณวิทย์ ศย.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) อาจารย์ธัชชัย สถาพงษ์ ศย.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
- 3) ผศ. ว่าที่ร้อยโท ธนพงศ์ จันทชุม พบ.ม. (สถิติประยุกต์) ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร/การวัดและประเมินผล

1.5.2 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเครื่อข่าย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

- 2.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา (พิสุทธา อารีรายณ์. 2550 : 151-153)
- 2.2 ขั้นการออกแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบที่จะประเมิน โดยแบ่งเป็น 6 ด้านดังนี้

2.2.1 ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	จำนวน 8 ข้อ
2.2.2 ด้านภาพ ภาษา เสียง	จำนวน 8 ข้อ
2.2.3 ด้านตัวอักษรและสี	จำนวน 5 ข้อ
2.2.4 ด้านแบบทดสอบ	จำนวน 9 ข้อ

- 2.2.5 ด้านการจัดการบทเรียน จำนวน 12 ข้อ
 2.2.6 ด้านคุณภาพของการใช้บทเรียน จำนวน 6 ข้อ
 2.3 ขั้นการพัฒนา ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินบทเรียนบนเครือข่ายเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิกเกอร์ท (Likert) คือ

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

นำแบบประเมินบทเรียนบนเครือข่ายที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ความชัดเจนทางภาษา และด้านการดำเนินเรื่อง

2.4 ขั้นการทดลองใช้ นำแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ทดลองทำ (try out) แบบประเมินในวันที่ 28 พ.ค. 2552 และนำมาคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficients) ของครอนบาก ผลการหาค่าความเชื่อมั่นมีค่า 0.87 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ญ หน้า 182)

2.5 ขั้นการประเมินผล จัดทำแบบประเมินคุณภาพฉบับสมบูรณ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการและวิเคราะห์ตามลำดับขั้นดังนี้

3.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารดังนี้

3.1.1 ศึกษาเทคนิค วิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีหาค่าความเที่ยงตรง หาค่าความยากง่าย หากำถานาจําแนก และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3.1.2 วิเคราะห์รายละเอียดวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์เบื้องต้น

3.2 ขั้นการออกแบบผู้วิจัยออกแบบข้อสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 ขั้นการพัฒนา ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้จากนั้นดำเนินการดังนี้

3.3.1 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ของจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ จำนวน 3 คน คือ

- 1) อาจารย์อภิชา รุณวราทัย ศม.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ตำแหน่ง
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 2) อาจารย์ธนชัย สถาพงษ์ ศม.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ตำแหน่ง
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
 3) พศ.ว่าที่ร้อยโทชนพงศ์ จันทชุม พบ.ม. (สถิติประยุกต์)

ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแนวใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แนวใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้คะแนน -1 ถ้าแนวใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา
อารีรายณ์. 2550 : 121-123) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00
(รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ฯ หน้า 165-166) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67
ขึ้นไป ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.4 ขั้นการทดลองใช้ นำข้อสอบที่ผ่านการหาค่า IOC แล้ว ไปทดลองใช้กับ
ผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำคะแนนจากข้อสอบมาหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก
พบว่า ข้อสอบมีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.53 ถึง 0.77 และค่าอำนาจจำแนก มีค่าระหว่าง
0.30 ถึง 0.80 คัดเลือกข้อสอบตามจุดประสงค์เต็มเรื่องที่ตั้งไว้ จำนวน 20 ข้อ และหาค่าความ
เชื่อมั่นของข้อสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 (รายละเอียด
แสดงในภาคผนวก ฯ หน้า 172)

3.5 ขั้นประเมินผล จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

- 4.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
จากหนังสือพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา (พิสุทธา อารีรายณ์. 2550 : 176)
 4.2 ขั้นการออกแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบที่จะประเมิน โดยแบ่งเป็น

4.2.1 ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	จำนวน 5 ข้อ
4.2.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้	จำนวน 5 ข้อ
4.2.3 ด้านภาษา ภาษา และเสียง	จำนวน 5 ข้อ
4.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน 5 ข้อ
4.2.5 ด้านการจัดการบทเรียน	จำนวน 12 ข้อ
4.2.6 ด้านคุณภาพของการใช้บทเรียน	จำนวน 6 ข้อ
4.3 ขั้นพัฒนาจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนดังนี้	
4.3.1 พิมพ์แบบประเมินวัดทัศนคติตามวิธีของลิกเกอร์ท (Likert) ซึ่งจะแบ่งความรู้สึกออกเป็น 5 ระดับ คือ	

- ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ
 ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจที่สุด

4.3.2 นำประเมินตามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ด้านภาษา ด้านดำเนินเรื่อง และความครอบคลุมความพึงพอใจที่จะประเมิน

4.4 ขั้นการทดลองใช้ นำแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทดลองทำ (try out) ในวันที่ 22 พ.ค. 2552 แบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนบนเครื่องข่าย และนำมาคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สถิติ สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficients) ของ cronbach ผลการหาค่าความเชื่อมั่น มีค่า 0.91 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ภ หน้า 199)

4.5 ขั้นการประเมินผล จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยกับผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ขั้นตอนการพัฒนาตามรูปแบบ ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1.1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพปัจจุบัน การจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจำแนกกิจกรรม

กระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาอย่างโดยละเอียด ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และเทคนิคในการสร้างบทเรียนบนเครือข่ายจากเอกสาร ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

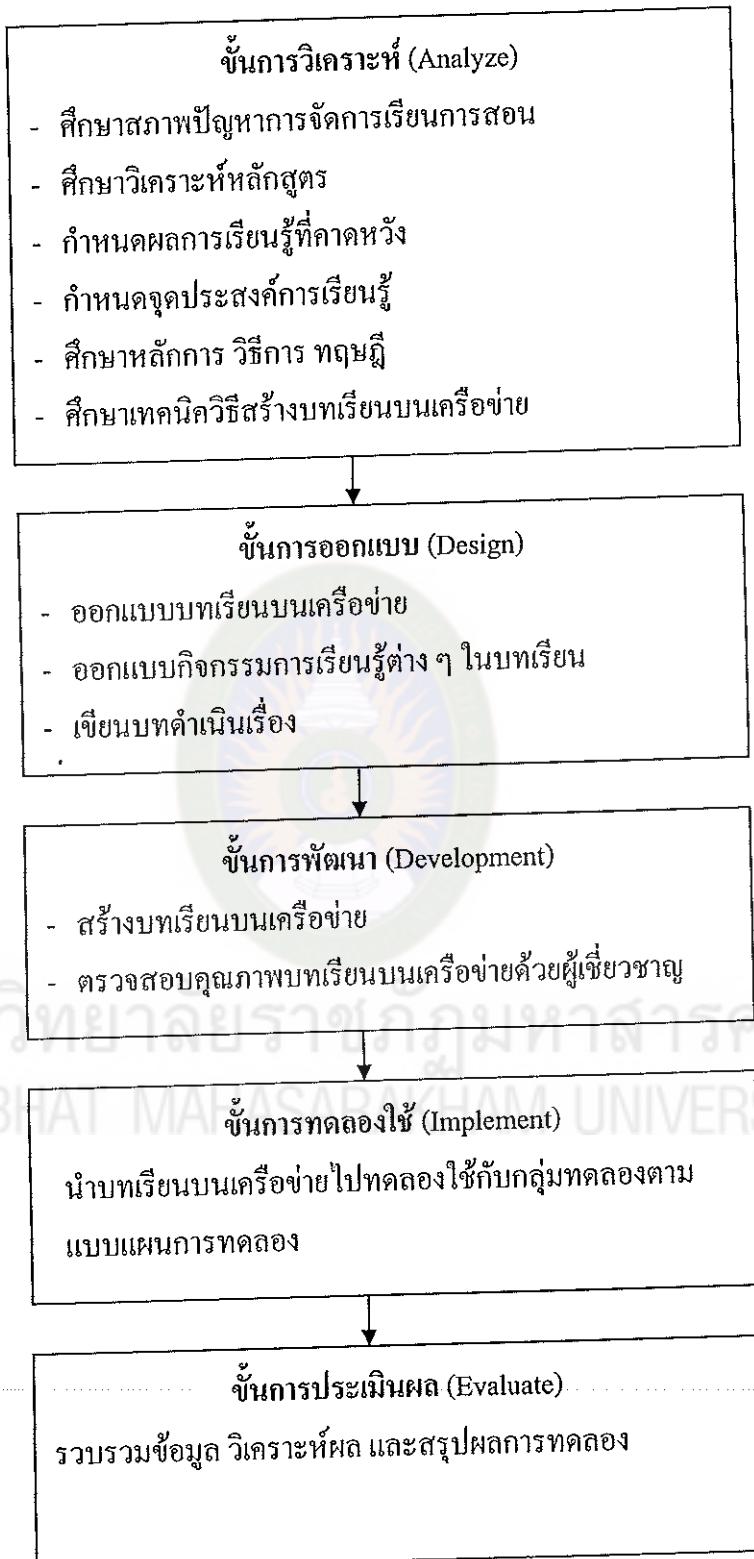
1.2 ขั้นการออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนการออกแบบบทเรียนบนเครือข่าย การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในบทเรียน แบบทดสอบ แบบฝึกกิจกรรมที่ayanth ระหว่างเรียน และเขียนบทคำนิเวศน์เรื่อง

1.3 ขั้นการพัฒนา (Develop) เป็นขั้นตอนการสร้างบทเรียนบนเครือข่าย และตรวจสอบคุณภาพบทเรียนบนเครือข่ายด้วยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ขั้นการทดลองใช้ (Implement) เป็นขั้นตอนการนำบทเรียนบนเครือข่ายไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองตามแบบแผนการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้จากการทดลอง

1.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluate) เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติและสรุปผลการทดลอง เก็บรายงานผลการศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design (พิสุทธา อารีรายณ์. 2550 : 159-160) มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ	E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
	T ₁	หมายถึง	ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
	T ₂	หมายถึง	ทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)
	X	หมายถึง	การจัดกระทำหรือการทดลอง (Treatment)

3. ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงทดลองด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พัฒนาขึ้น
- 3.2 ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนบนเครื่องเข้า-ออกข้อมูล
- 3.3 ดำเนินการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครื่องเข้า-ออกข้อมูลแบบฝึกหัดที่ระบุไว้ในบทเรียนบนเครื่องเข้า-ออกข้อมูล
- 3.4 หลังจากเรียนรู้ครบถ้วนเนื้อหาในบทเรียนบนเครื่องเข้า-ออกข้อมูลแล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่หลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม
- 3.5 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนจากแบบประเมินความพึงพอใจ
- 3.6 ทดสอบเพื่อวัดความคงทนทางการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
- 3.7 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ
- 3.8 สรุปผลการทดลอง

5. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนบนเครือข่าย ผู้วิจัยนี้
กำหนด ระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน/เดือน/ ปี	ชุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1 มิ.ย. 52		ทดสอบก่อนเรียน	
1 มิ.ย. 52	1	ความหมายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	2
8 มิ.ย. 52	2	ประเภทของเครือข่ายคอมพิวเตอร์	2
15 มิ.ย. 52	3	การเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์	2
22 มิ.ย. 52	4	การเรียกซื้อเครือข่ายคอมพิวเตอร์	2
29 มิ.ย. 52	5	ประโยชน์ของเครือข่ายคอมพิวเตอร์	2
29 มิ.ย. 52		ทดสอบหลังเรียน	
รวม			10
6 ก.ค. 52 30 ก.ค. 52	วัดความ คงทนทางการ เรียน	ทดสอบวัดความคงทนทางการเรียน 7 วัน (ครั้งที่ 1) ทดสอบวัดความคงทนทางการเรียน 30 วัน(ครั้งที่ 2)	

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวม
ได้มามีวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนบนเครือข่าย

ผู้วิจัยนำคะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหลังเรียนจากบทเรียนบนเครือข่ายครบ
ทุกรื่อง จำนวน 5 หน่วย และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมาคำนวณ
เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในงานวิจัยครั้งนี้
เท่ากับ 80/80 โดยใช้ช่วงร้อยละคะแนนตามเกณฑ์ดังนี้ (พิสุทธา อารีราชภรณ์. 2550 : 153-156)

ร้อยละ 95 - 100 หมายถึง บทเรียนมีประสิทธิภาพคุณภาพ (Excellent)

ร้อยละ 90 - 94 หมายถึง บทเรียนมีประสิทธิภาพคุณภาพ (Good)

ร้อยละ 85 - 89	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดีพอใช้ (Fair good)
ร้อยละ 80 - 84	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพพอใช้ (Fair)
ต่ำกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	ต้องปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Poor)

2. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเครือข่าย

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเครือข่าย ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ นาวิเคราะห์ ระดับความเหมาะสม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบันทึกผลการประเมิน ดังนี้ (ด้าน สาขยศ. 2543 : 168)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายความว่า เหนาะสมมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายความว่า เหนาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายความว่า เหนาะปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายความว่า เหนาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายความว่า เหนาะสมน้อยที่สุด
 เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยในครั้งนี้ ใช้
 ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลลัพธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน จากการสอนคู่วิบัติเรียน บนเครือข่าย มาคำนวณค่าสถิติ t-test (Dependent) โดยได้ตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ ที่ระดับ .05 เมื่อคำนวณค่าสถิติ t-test ได้แล้ว ผู้วิจัยได้เปรียบค่า t จากตาราง และนำค่า t ที่ได้ จากการคำนวณและจากตารางมาเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยได้ตั้งสมมติฐาน ไว้ดังนี้

$$H_0 : \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ไม่แตกต่างกัน}$$

$$H_1 : \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน}$$

4. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่าย

ผู้วิจัยนำผลรวมของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และคะแนนเต็ม ที่กำหนดของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่าย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้ค่าตั้งแต่ .50 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป (เพชรัญ กิจธาระและสมนึก ภัททิยานี, 2545 : 31-35)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน มาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับ เกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2550 : 176)

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของผู้เรียน ในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

6. วิเคราะห์ความคงทนการเรียนของผู้เรียน

หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบ หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ หลังจากนั้น 7 วัน และ 30 วัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม และหลังจากนั้น 30 วัน นับจากวันที่ทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกรอบ จาก นั้นนำเข้ามูลมาคำนวณและนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 10 และร้อยละ 30

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 N คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชน ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (พิสุทธา อารีรายภร. 2550 : 121-122)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ
 IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแบบทดสอบ
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เขียนช่วยทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เขียนช่วย

2.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตรดังนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง. 2549 : 131-135)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ

- P คือ ค่าความยากง่าย
 R คือ จำนวนผู้เรียนที่ทำข้อนั้นถูก
 N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

ขอบเขตของค่า P และความหมาย

- 0.81 - 1.00 เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก
 0.61 - 0.80 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างมาก (ใช้ได้)
 0.41 - 0.60 เป็นข้อสอบที่ยากง่ายพอเหมาะสม (ดี)
 0.21 - 0.40 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยาก (ใช้ได้)
 0.00 - 0.20 เป็นข้อสอบที่ยากมาก

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้ (พิสุทธา
อภิรักษ์. 2549 : 137)

$$D = \frac{\frac{R_u - R_l}{N} \text{ หรือ } \frac{R_u - R_l}{N_u \text{ หรือ } N_l}}{2}$$

เมื่อ

- D คือ ค่าอำนาจจำแนก
 R_u คือ จำนวนผู้เรียนที่ตอบในกลุ่มเก่ง
 R_l คือ จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
 N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
 N_u คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มเก่ง
 N_l คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มอ่อน

ขอบเขตของค่า D และความหมาย

0.40 - 0.49	อำนาจจำแนกสูง	คุณภาพดีมาก
0.30 - 0.39	อำนาจจำแนกปานกลาง	คุณภาพดี
0.20 - 0.29	อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	คุณภาพพอใช้ได้
0.00 - 0.19	อำนาจจำแนกต่ำ	คุณภาพพอใช้ไม่ได้

2.4 หาราค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR – 20 โดยมีสูตรดังนี้ (พิสุทธา อารีรายณ์ร. 2550 : 132)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

$$s_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ

- r_t กือ สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
- n กือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ
- p กือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกกับผู้เรียนทั้งหมด
- q กือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นผิดกับผู้เรียนทั้งหมด
- s_t^2 กือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ
- N กือ จำนวนผู้เรียน

2.5 หาราค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha – Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) โดยใช้สูตร (พิสุทธา อารีรายณ์ร. 2550 : 134-136)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ

- α กือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- n กือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ
- s_i^2 กือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
- s_t^2 กือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4. สติติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สติติทดสอบค่า t (t-test Dependent) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

สูตร t-test (Dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ

df = N-1 (df คือค่า degree of freedom)

D คือ ผลต่าง ของข้อมูลแต่ละคู่

N คือ จำนวนคู่

6. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 โดยใช้สูตร (พิสุทธา อารีรายณ์. 2550 : 154-156)

$$E_1 = \frac{\sum \left(\frac{X}{A} \right)}{N} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum \left(\frac{Y}{B} \right)}{N} \times 100$$

เมื่อ

E_1 คือ คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียนจากบทเรียน

E_2 คือ คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียน

X คือ คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

Y คือ คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

A คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

- B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดหลังเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

7. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครื่องเข้า-ออก เรื่อง ระบบเครื่อข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น โดยใช้วิธีของถูกคะแนนเฟลเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider) จากสูตร (เผชิญ กิจการและสมนึก วัสดุพิมพ์ 2545 : 31-35)

$$\text{E.I.} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน}-\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนผู้เรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

เมื่อ E.I. หมายถึง ค่าดัชนีประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY